

HOMILIE

van Mgr. dr. J.H.J. van den Hende bij de chrismamis, woensdag 13 april 2022, HH. Laurentius en Elisabeth Kathedraal in Rotterdam

Jesaja 61, 1-3a, 6a, 8b-9

Psalm 89

Apokalyps 1, 5-8

Lucas 4, 16-21

Broeders en zusters in Christus, ik ben blij dat u met zovelen gekomen bent. We zijn nog niet op volle sterkte, maar er zijn ook nogal wat mensen die via de livestream met ons meevieren en meebidden, want corona huist ook nog in onze gemeenschap. Ik ben blij dat u er bent om zo aan het begin van het triduum van onze voorbereiding op de verrijzenis van de Heer ook samen te vieren dat we rond de Heer werkelijk zijn Kerk vormen. We horen in het evangelie dat Jezus de woorden van Jesaja op zichzelf van toepassing maakt. Hij zegt: de Heilige Geest is over Mij gekomen. En inderdaad kunnen wij dan zeggen krachtens het getuigenis van het evangelie, dat Hij het is die de Messias is die langverwacht is en die in ons midden is gekomen, vol van de kracht van de Heilige Geest.

Tegelijkertijd, wanneer Hij zegt de Heilige Geest is over mij gekomen, weten we ook dat Hij die Heilige Geest niet voor zichzelf heeft gehouden en alleen Hij de Heilige Geest heeft ontvangen. Op de eerste plaats heeft Hij zijn leerlingen laten delen in de kracht van de Heilige Geest. Toen ze na de verrijzenis Hem opnieuw ontmoetten, zei Hij: vrede zij met jullie. En Hij blies over hen: ontvangt de Heilige Geest (Johannes 20, 20-22). Ook daarna zijn er vele momenten in de Schrift die getuigenis afleggen van de kracht van de Geest. We hoeven maar aan Petrus te denken. Hij heeft eerst Jezus verloochend, maar in het boek Handelingen staat hij vooraan om getuigenis af te leggen van de Heer, ondanks dreiging, ondanks dat ze hem voor de zoveelste keer willen vermanen. Maar hij zegt met de anderen, dat het onmogelijk is om niet te spreken over hetgeen ze gezien en gehoord hebben (Handelingen 4, 20). En wat hebben ze gezien en gehoord? Ze hebben Jezus gezien, zijn blijde boodschap gezien en ze hebben zijn woord gehoord en in hun hart gesloten.

Broeders en zusters, Jezus zegt: de Heilige Geest is over Mij gekomen. Maar Hij heeft die Geest niet alleen voor zichzelf gereserveerd. Hij heeft zijn leerlingen en later allen die hun hart openen voor de Heer de Heilige Geest willen schenken. En nog steeds in onze Kerk weten we dat we zonder het pinksterfeest, zonder de kracht van de Heilige Geest, niet verder kunnen, niet vooruit kunnen, laat staan de eenheid met elkaar kunnen bewaren.

De Heilige Geest, broeders en zusters, is ook over ons gekomen. Dan wel niet in de mate waarin de Heer deel heeft aan de Geest, de volheid van de Geest bezit als de Zoon van God. Maar ook wij hebben de Geest ontvangen. Ook over ons is krachtens Christus' belofte de Geest gekomen. Op de eerste plaats als we gedoopt worden ontvangen wij de gave van de Geest door de zalving met chrisma op onze kruin. En als je als volwassene tot de Kerk toetreedt meteen ook bij het vormsel. En er zijn verschillende mensen

hier die de komende Pasen zullen toetreden tot de Kerk door het sacrament van de doop, ook zij zullen dan Gods Heilige Geest ontvangen als leerlingen van de Heer. Of als volwassenen het vormsel ontvangen en dan ook horen de belofte: ontvang het zegel van de Heilige Geest, de gave Gods.

Broeders en zusters, de Geest is over Jezus gekomen ten volle. Maar ook wij mogen weten dat Gods Geest aan ons gegeven is. Niet omdat we dat hebben verdiend, of omdat Hij niet anders kon. Nee, het is een geschenk van de Heer dat Hij ons laat delen in zijn leven. En vandaag, broeders en zusters, mogen ook de priesters in ons midden hun geloften hernieuwen. En ook dat, dat dienstwerk van het gewijde ambt dat ze samen met de diakens en met mij als hun bisschop mogen uitoefenen, is een gave van de Heilige Geest. En je kunt het zien als je die gave ontvangt, want de handen worden over je uitgestrekt en op je hoofd gelegd als je priester gewijd wordt. En de handen van de wijdeling worden gezalfd met dezelfde chrisma als die we vandaag zullen wijden.

Broeders en zusters, de Geest van de Heer is vaardig over ons. En dat mogen we niet vergeten. Als we echt leerlingen van de Heer zijn, moeten we niet vooral vertrouwen op onszelf, maar vertrouwen op de gaven van de Geest die wij ontvangen hebben. En dat zijn er heel veel verschillende. Verschillende gaven, zo zegt Paulus in de Korinthe brief, maar één Heer. Vele verschillende talenten en mogelijkheden, maar één Geest (1 Korintiërs 12, 4-5). En zo, broeders en zusters, is de Heer die in ons midden is vanavond -heel bijzonder bij de oliewijding en de wijding van het chrisma- ook degene die ons heeft aangeraakt en opnieuw wil aanraken met de kracht van de Geest. Zonder die Geest kunnen wij niet.

Er zijn veel momenten in je leven dat je misschien voelt er alleen voor te staan. En zelfs als wereld kun je soms het gevoel hebben alleen achtergelaten te worden, met zoveel geweld en oorlog als onze wereld kent. Niet in de laatste plaats ook zo dichtbij in de Oekraïne. Ook met zoveel geweld en vernietigingskracht in zoveel delen van de wereld, niet te vergeten in Syrië. Ik ben blij dat we vanavond in ons midden de taal van Oekraïne gehoord hebben (in de eerste lezing), die hetzelfde geloof verkondigt namelijk dat de Geest van God vaardig wordt. In het Arabisch hebben twee jonge mensen uit Syrië voorgelezen uit de Apocalyps van Johannes dat de Heer begin en einde is. In hun eigen taal. Samen delen we de taal van het geloof. Niet voor niets dat op Pinksteren duidelijk wordt dat waar de Geest vaardig is, ook vele talen elkaar leren verstaan (Handelingen 2, 7-11). Dat waar de Geest zijn kracht laat zien ook mensen naar elkaar toe groeien in dialoog en groeiende eenheid. Maar tegelijkertijd, broeders en zusters, kunnen we alleen staan en kunnen we ons ontmoedigd voelen door wat we in de wereld zien en ook persoonlijk meemaken. Durven we dan opnieuw te zeggen: maar de Geest van God is vaardig over ons geworden. Durven we dan opnieuw ook te vragen om de troost van de Geest, de wijsheid van Gods Heilige Geest en ook het vermogen om te geloven (cf. Johannes 14, 25-27)?

Broeders en zusters, vandaag zijn we hier samen in deze bijzondere viering die ons hele bisdom aangaat. En we zijn verbonden met alle bisdommen in de wereld, want wereldwijd mogen we de chrismamis vieren. Soms wordt dat morgenvroeg gedaan, soms al op maandag als priesters en gelovigen erg ver moeten reizen. En wij hier vanavond aan de vooravond van Witte Donderdag.

Broeders en zusters, de Geest van God is ons niet zomaar gegeven. Is niet gegeven opdat je je rustig voelt of dat je gesteund weet, of dat je denkt: ach, mij kan niks gebeuren. Maar eigenlijk is die gave van de Geest een opdracht aan ieder van ons. Elke geestesgave, die van het geloof, die van de liefde, die van de hoop en ook die van het gewijde ambt, die van het huwelijk en van de vele andere gaven en talenten die Heer ons geeft in en buiten zijn Kerk. Dat is geen kwestie van bezit, zo dat hebben we binnen, maar dat blijft steeds weer een opdracht om aan te werken. En steeds weer voor de Heer te brengen als zijn leerlingen en te bidden: help ons, blijf ons aanvuren met uw Geest.

En zo, broeders en zusters, is de Heer in ons midden. Na zijn verrijzenis gaf Hij zijn woord en wij hebben het met zorg gelezen, bewaar het alstublieft in uw hart. En we vertrouwen erop dat de Heilige Geest met ons is en vraag de Geest steeds opnieuw om troost, om hulp, om inzicht en wijsheid. Niet alleen over jezelf, maar ook over de Kerk die in een proces is van voorbereiding op de synode van volgend jaar. Gaan we echt samen op weg? Of zijn we als parochies en locaties toch nog vooral onze eigen tent aan het runnen? Zijn we echt samen op weg en durven we ook elkaar vast te pakken en te zeggen: meerdere generaties mogen met de Heer op weg gaan? Of sluiten we de deuren en zeggen we: nou de toekomst, die boeit ons niet. Vanavond zien we, broeders en zusters, dat we met verschillende generaties samen zijn en dat de Heer ook in onze tijd mensen aanspreekt om aan te sluiten. Niet in het minst de geloofsleerlingen die vandaag hier zijn en de komende dagen op het paasfeest in de Kerk worden opgenomen.

De belofte van Gods woord, de belofte van de kracht van de Geest en dan de grote gave van zijn sacramenten. Ook die sacramenten, broeders en zusters, die we heel bijzonder in dit diocesane Jaar van de Sacramenten centraal stellen, kunnen niet zonder de werking van de Heilige Geest. We vragen om Gods Geest bij de doop, bij het vormsel. We vragen om Gods Geest in de eucharistie, dat brood en wijn worden tot het lichaam en bloed van Christus. Bij het uitstrekken van onze handen kan het gewijde ambt rekenen op de steun van Gods Geest. En dat geldt ook bij het huwelijk. Hoe kun je het verbond van liefde anders bewaren? Hoe kun je alle uitdagingen van het huwelijk, inclusief de opvoeding, volhouden als je ook niet de Heilige Geest in je midden weet en in je hart? En waar het gaat om het sacrament van boete en verzoening, ik weet zeker dat menigeen met de kracht van de Geest veel beter in staat is om zijn zonden te belijden dan wanneer we alleen maar op eigen kracht uit schaamte bijna onze mond zouden houden. En het sacrament van de zieken, daarin raakt de Heer zelf ons aan in kracht van de Geest om ons te troosten, om ons te verlichten en op te richten. En zo, broeders en zusters, is de Heilige Geest ook werkzaam in de sacramenten die de Heer ons heeft toevertrouwd. Heel bijzonder in het chrisma, bij de wijding wordt over het chrisma ook geblazen als een teken van die Heilige Geest.

Vandaag, broeders en zusters, zijn wij samen in de Kerk die wereldwijd aanwezig is. In rustige gebieden en in plaatsen van onrust. In plaatsen waar vrede heerst, betrekkelijke vrede, en in plaatsen waar strijd en vernietiging de boventoon voeren. Mogen wij vandaag in gebed verbonden zijn met al die mensen die God bemint. In al die mensen wil God zijn Geest uitstorten. In al die mensen wil de Heer de Trooster en de Helper als gids en als bron van liefde aanreiken. Maar zover is het nog niet. Velen hebben hun hart gesloten voor Gods Geest, binnen en buiten de Kerk en vinden het wel welletjes, of hebben misschien de Heilige Geest nog niet leren kennen, de Geest die ons beloofd is door de Heer (Johannes 14, 25-27; 15, 26-; 16, 7-15; cf. Handelingen 1, 8).

Ik wil u vandaag vragen om u niet alleen te verheugen over het feit dat de Heer zelf ten volle vervuld is van de Geest, dat Gods Geest over Hem gekomen is. Maar dat ook u, dat ieder van u door de Geest wordt aangeraakt om uw bijdrage te leveren aan de opbouw van de Kerk, aan de opbouw van een beschaving van liefde. En ik weet zeker dat de priesters hier in ons midden, die ook als gewijde bedienaren de moeilijke tijd van corona hebben doorstaan samen met u, die zich herinneren dat bij de wijding eens de handen aan hen zijn opgelegd en Gods Geest vaardig is geworden, het zonder die Heilige Geest niet zouden redden. En dat is geen schande. Dat is een teken van sterkte. Want als je weet wat je nodig hebt van de Heer dan pas kan Hij het je geven (cf. 2 Korintiërs 12, 9). En dat geldt voor ieder van u. Als u weet wat u nodig heeft van de Heer voor uzelf, voor de Kerk en voor de wereld, pas dan kan de Heer geven wat Hij voor ons bewaard heeft tot nu toe. Mogen wij daarom vandaag ons openstellen voor de Geest en heel bewust Jezus' lijden en sterven meevieren om te komen tot het feest van de verrijzenis (cf. 2 Korintiërs 12, 10). En dan te weten: als je struikelt, als je valt, als je leven getekend wordt door dreiging en dood, dat dit geen teken is dat de Heer je loslaat, maar dat je nog meer een beroep mag doen op zijn Geest. Weet u, Gods Geest kan steeds opnieuw over ons vaardig worden. Ook over onze vermoeide Kerk hier in West-Europa (cf. Ezechiël 37). Ik weet zeker dat de Heer niet nalaat te geven en te doen wat wij Hem in geloof vragen in kracht van de Geest (cf. Lucas 11, 13). Mogen wij deze viering, deze chrismamis, beleven als een geschenk van de Heer, waarin we zijn woord horen, opnieuw ontvankelijk zijn voor zijn Geest en opnieuw de sacramenten vieren hier en op vele plaatsen in ons bisdom. Dan is de levende Heer in ons midden, ja in ons. En mogen wij getuigen van zijn Naam. Amen.